

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Iohannis Cassiani de institutis coenobiorum libri XII - Cod.
Aug. perg. 87**

Cassianus, Johannes

[S.l.], [9. Jahrh.]

Liber X: de spiritu accediae: capitula fehlen

[urn:nbn:de:bsz:31-62667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-62667)

11
NEM DE SPIRITU AC
DIA LIBER DICIMUS;

¶ Et tum nobis ^{mediana} ~~confitenti~~ e.
quod greci: ΑΚΗΔΙΑΝ: uo
cant. quoniam nos tedium
siue anxietatem cordis pos
sum nuncupare; Ad hanc hanc
tristitia e. & uocis maxime
ac solitioris maxime sepe fecit.
& in hestimo commoranti
bi: infestior hostis ac fre
quent. Maxime circa hora
septam monachum in qui
sunt: ut quaedam febris in
gruens: tempore presertim
to: ardentissimos estus ac
cessionum succum. solitis
ac stetit horis: anime in
ferens egrotant. Denique
nonnulli senum. hunc esse
nunquam meridiano dae
monem: qui in pscelmo no
nagesimo nuncupatur.

¶ Quicum miserabilem obse
derit mentem: horrore
loci: celle festidium: fratru
quoque: quicum eo uel minus
commorantur: tunc quam
negligentium. ac minus spi

ritium. aspernatione gignit
atque: conleptum: Ad om
ne quoque: opus: quod intra sep
te cubilis. e. fecit desiderium
& inestem: non eum in cellu
lae sedere. non operantur
impendere lectioni: Nihilque
se proficere: tunc tempore
in eadem commorantem. cre
brius ingemiscit: nunc hec be
se se fructum aliquem spiri
talem. donec fuerit illi con
silio copulatus: Queritur
atque: suspirat: & ab omni se do
lente spiritus tedi questu. manem
in loco uacuumque consistere.
Ut pote. qui cum possit & aliam
alios regere. ac prodesse plu
rimis: nullum edificauerit.
nunc querquam institutione
sue doctrineque: lucratus sit:
Absentia longeque: postea ma
gnificat monasterice loca &
am ille magis ad profectum
utilice: & seduti congruen
ora describit: Consortice
quoque: ibidem frum succuice.
& plence spiritus tedi conuestra
tione depingit: Et contra.
uniuestice que hec benlur in
manibus: asperce: & non solu

edificationem nullam esse
in fratribus qui morantur in loco.
sed ne ipsum quidem uictum
corporis. absque ingenio labore
conquiri. Postremo non
posse se seduceri in eodem loco du-
rantem. nisi relictis cellis.
cum quibus sibi sic huc in ecc-
lesia fuerit ^{per} moratus. per ^{un-}
dum erit. & inde semel ipsū
quantoties asportabit.
De inconstantia corporis.
cibusque esuriam. quibus se
q; horre tantam suscitatur. ut
uelut longo itinere. grauiss-
simoque labore confectus si-
bi in & locis suis uideatur. Aut
quibus sefectionem cibi. bi-
duo ieiunio. triduo uel
distulerit. tam praeter ecc-
huc illucque. anxius circum-
spicit. & in & fratrum sibi
quem piecem aduenire sus-
pirat. sepeiusque egreditur
& ingreditur cellam. ac sole
uelut ad occasum tardius
properelem. crebrius in-
durat. & ita quibus in recti-
one bilis mentis confusione.
uelut & sic supplatur cali-
gine. omni que actu spiritali.

redditur otiosus ac uacuuus. ut
nulla re. alicui. tenet oppug-
nationis ^{remedium}
quam uisitatione fratris
cuius piecem. seu somni solius
sollicitio posse constim & inue-
niri. Deinde honestas idem
morbus. ac nescis scias sug-
gerit sed uisitationes fratris
exhibendae. uisitationesque
infirmorum. uel eminus. uel
longius positorum. quaedam
& item piecem ac religiosa dietar
officiis illos uel illos debere
parentes inquiri. & ad salu-
tandos eos crebrius prope-
rere. Illicem selegiosam de-
uotamque deo feminam. omni
preces. tam parentum sub-
sidio destitutam. in cognum
eē pietatis. ^{opus} frequenter in-
uisere. ac si quid ei sit necessa-
rium. quibus propriis pa-
rentibus. negligitur. atque dissi-
patur. sanctissimum parari
magis que oportere. in his ope-
ram pietatis impendi. quam
in fructuosum ac sine ulla
fructu in cella residere.
Magis itaque infelix anima
in quibus iniquorum machinis

imp&ita don& acedie spū ue
atari&e uclidissimo fatiga
ta aut in somnum discat
concidere: aut & cussa claus
stris cellulcesuae consolce
tionem impugnationis
huius uisitacione fratris con
suescat adquirere: hoc quo
attitur ad presens remedio.
pecculo post acrius infirman
da; frequenlius enim adu
serius acdirus c& temptce
bit: quem conserto proelio.
probiturum commin sibi
tergere cognoscit; Salute q;
sibi non de uictoria. n& de con
fluctu. sed de fugte sperare
puidit: don& pecculatim p
treccur etelle. ab tur succe
p fessionis incipiat obliuisci.
Quinonē. eclius. quam intui
tus. & conlemplatio diui
ne illius. & excellenlis sup
omnia puritatis. que non
alibi potest. nisi in silencio.
& iugi celle p seuerantice. ac
meditatione conquiri. At
q; ita militie sue fugitiuus.
ac desertor xpimiler effex
etur: im plic& senetur secu
larib;: ei cui se probcebit

minime placebitur;
Huius egritudinis uni uer
sce in com modee. uno uesticu
lo beccur deuid eleganter
& pressit; Dormitaur inq;
ens animamea p pcedio. id
preccedice; proprie scotis.
non cospur dixit. sed animam
dormitasse; Uese enim ab
omni conlemplatione uir
tutum. & intutu spirita
lium sensuum. dormitat ani
ma. que p turbacionis hu
ius telo fuerit scuciata;
Itaq; xpī uerus athl&ce. qui
agonem p f&ctionis cupit le
gitime deccere. hunc
quoq; morbum. de cocetbris
anime sue festin& & tce
here; Et itce contra hunc
quoq; nequisimum acedie
spū. utribiq; conlendat:
ut neq; demonasterii clau
stris & pulsus. quāuis sub
p plextu caloris pii. fugiti
uus c& scedat;
Quemcumq; enim imp pte
qu&lib& coeperit supe
rare. aut tan quā mestem
& dediticium sibi pati & ur
absq; ullo pro f&ctu sps.

in cellula comorere aut
excussum inde instabile
d&ero redd& accegam.
& ad omne opus desiderem;
cellas fratrum iugiter fa-
ci& ad monasteria circu-
ire. nihilq; aliud procura-
re. qu& ubi qu& ue colore
occasionem se&tionis fu-
turae uideat praepara-
re; Mens enim otiosi nihil
aliud cogitare nouit qu&
de se& ac uentre. don&
in uent& qu&endoq; so-
licitate cuiusdam uiri.
uel femine aequi cli-
tempore torpentis. se&bus
eorum ac necessitatib;
in uolucetur. & ita paula-
tim reddetur noxus oc-
cupationib;. **H**ic d&itur.
ut t& qu& se&pendi in is-
piris obstrictus. nu& qu&
deinceps ad perfectione
professionis anliq; se uelle
cet enodere; **xxx**

Hanc morbum quide ac-
dis spu& nescitur. beatus
apostolus. ut uerus ac spiri-
tuelis medicus. uel tunc
icm conspiciens serpere.

uel emer surum
ter monacho^{spu&} se uel conle
prospiciens. seclut scribus
precepto^{ix} suox medica-
mentis preuenire. festi-
n&; thessalonicensib;
enim scribens. & primo qui-
dem ut peritissimus qui-
dam. per se& tusq; medicus
infirmittatem suscepto-
blend& leniq; uerbi cura-
tione foment&ns. ad& a-
ritate incipiens. eosq; mea-
per te consilicud&ns. quo-
usq; l&ce le uulnus. leniore
se& medio delentum. depo-
sita timoris indignecio-
ne. se&ilius medicamine
austerior& sustinecet.
Ita atq; d&eritate au& fra-
t&nitatis. non n&esse ha-
bemus scribere uobis. ip-
si&um ad& docti estis. ut di-
lig&tis inuicem; & enim
fecistis illud in omnes fra-
t&es. in uniuers& m&ce
donice; preemissit le&dis
foment& lenic& se&it eosq;
cuse&cedur& seclut&ris
uerbi ple&ides & peccatas;
rursum infer&; rogamus

put

auos fr̄s. ut ebund&is magis;
 adhuc eos blcendcc uerboꝝ
 lenitate demulc&. ne forte
 n&dum cep̄tos ccd̄p̄cepti
 onem p̄ f&ct̄e curccctionis
 inuenic̄ot; quid est ^{quod} rogat̄
 ap̄ostole. ut in quo ebun
 dent magis. salic& incari
 tate. de qucc superius di
 xer̄ot; de caritate aũ fra
 t̄er̄nitatis. non n&esse habe
 mus scribere uobis; & quid
 n&esse est ut dicat̄is. Roga
 mus c̄cũ uos ut ebund&is
 magis. quisup hcc r̄e n̄ scri
 bi quidem sibi c̄c̄li quid in
 digent. cum p̄cc̄eser̄tim
 & in f̄er̄es caus̄em. ob qucc
 hoc ipso non egeant. dicent̄.
 ipsi enim uos ad̄o docti estis.
 ut diliget̄is inuicem. Testi
 um quoq; meius c̄c̄d̄ic̄at̄ qd̄
 non solum ad̄o docti sint. ue
 rum & ic̄m compleant̄ opere
 qucc docent̄ur; et enim fa
 cit̄ illud inquis. non in uno
 uel duob; sed in om̄i fr̄cc̄t̄e
 n& in uos. ten̄lum modo
 qucc uel notor̄. sed in un̄i uer
 sam̄ c̄c̄donic̄; die igitur
 ten̄dem. quid est quod tan

to pere. hcc& praem̄t̄is.
 iterum in f̄er̄. rogamus aũ
 uos fr̄cc̄t̄e. ut ebund&is
 magis. & uix aliquando in id
 quod olim moliebatur
 erumpit; & operccm d&is.
 ut qui d̄isit̄; dixit primam
 caus̄em. deinde in f̄er̄ se
 cundam; & ut ur̄te negotia
 agat̄is. tertiam quoq;
 & operemini m̄cc̄nib; ur̄is.
 sicut p̄cc̄cepimus uobis;
 qucc r̄tam. & ut honeste am
 bul&is c̄c̄deos qui for̄is sunt;
 for̄is sunt salic&. qui & uolui
 uunt. qūnt̄em. & nullius
 aliquid desider&is. & c̄c̄lla
 c̄c̄t̄atio. qucc & c̄c̄nt̄is p̄fer̄
 re p̄oem̄is d̄eferebat.
 quid in eius p̄cc̄atore p̄cc̄tu
 ribet. cognoscitur; & oper̄a
 d&is ut qui d̄isit̄. id est in ur̄is
 cellulis commorant̄es. n& c̄c̄di
 uersis rumorib; qui solent̄
 otiosorum uotis uel f̄ebulis
 generari. inquit̄ d̄i eff&ct̄i.
 aliis quoq; inquit̄ d̄udines in
 ferret̄is; & ut ur̄te negotia
 c̄c̄get̄is. non curiositate ur̄a
 actus mundi uel lit̄is inquire
 re. ac diuersorum conuersa

mones explorantes. opera
uirtutem non ergo corr^upti
onem uirtutem. seu uirtutum
studium. sed ad d^electatione
nes fructum uelitis impo
dere. & operemini meritis
uirtutis. sicut praecipimus uo
bis; ut ille fierent quem mo
nuerat superius nec age
rent. id est ne iniqui & essent.
& aliena curarent nego
tium. uel inhonesteambu
larent ad eos qui foris sunt
uel aliterius aliquid deside
rent. Hanc inlulit di
cent. & operemini meritis
uirtutis. sicut praecipimus uo
bis; ut enim fierent ille
quos superius reprehendit.
otii causam esse uidenter
expressit; Nullus enim
potest uel iniquus esse. uel
aliena curare negotia. ni
si qui operi meritiu succur
non ad qui esset insistere;
Quocirca quoque inlulit
morbam. qui ex hoc ipso otio
nascitur. id est inhoneste
ambulans. dicens. & inhoneste
ate ambulans ad eos qui fo
ris sunt; nunquam potest

ne apud eos quidem qui seu
li homines sunt honeste mee
dere. qui neque quae claustr
cellae. & operi manu suam
inherere contentus est.
Sed necesse est eum inhonest
atum esse. dum necessaria ui
ctus requirit. ad dulcoratione
quoque operem dicere. noui
tates & uicium rumorum sibi
et ceteri. causasrum fructu
occasionem conquirere. per
quos sibi & ipsi creditum pa
re & ac se cultorem. quae di
uersorum domos uideat
pendere & rere; & nullius aliquid
desiderans. non potest non
alienis donis & muneribus. de
siderare uel concupiscere
inhibere. qui non delectat
pio qui & oque labore operis
sui. cotidie uictus para
re substantiam. uideat tot
causas. & tunc graues actus
per. una uirtus id est otiositas
labore generari; denique hos
ipso. quos in epistola prima
moli fouerit per peccatione
uerborum. quae dicitur in secun
da. uelut qui non proficiunt
ad remedia leniora. auster

orib; quibus deum. & causti-
cis medicamentis se curate ad-
greditur. Nullusq; iam miti-
um uerborum fomenice pre-
mittit. non illic teneram
uocem ac blandam. ut tibi. Ro-
gemus aut uos fratres. sed denun-
tiamus uobis fratres. in nomi-
ne dñi nri ihu xpi. ut subtrac-
tatis uos ab omni fratre. am-
bulante inordinate; Ibi ro-
gat. hic denuntiat; in illic
blandientis affectus. in hac
obtestantis seueritas & mi-
nantis; Denunticemus uobis
fratres; quic prius rogan-
tes. contempseritis audire.
saktim nunc denuntiamus uobis;
oboedite; Ipsamq; denun-
tationem. non nudo uerbo. sed
cum obtestatione nominis
dñi nri ihu xpi. terribilem
infert; Ne forte simplice.
uelut humana uoce prola-
tam. rursus contemne-
rent. nec magnopere duce-
rent obseruandam; Statim
q; ut peritissimus medicus.
putrib; membris. quibus leni
medicamento femedium
ferre non potuit. mederi

spiritibus ferri incisione p-
temptat. Ut subtrahatis
uos inquit. ab omni fratre
ambulante inordinate. &
non scdm traditionem qua
acceperunt a uobis; Itaq;
ecce his qui uacare operi no-
lunt. iubet & subtrahi. & ue-
lut membra otii. corrupta
putredine desecari. Ne in-
estis morbus. uelut leucle
conlagium. & licet scenas
membrorum pestes. scin-
guine corrupto. tabo ser-
penle corrumpat; Dictu-
rusq; de his qui operari su-
is manib; nolunt. & panem
suum cum silentio mendo-
casse. A quibus & licet prece-
pit subtrahendum. qualib;
eos a principio probris mu-
rat. attendite. in primis in-
ordinatos dicit. nec scdm
suam traditionem ambulare.
Aliis uerbis contumaces
eos ut pote qui nolent iux-
ta institutionem eius ince-
desse. & in honestos esse de-
signant; Id est non processi-
onis non uisitacionis. non ubi-
bi. non temporis oportuni

etatem congruam honestaque:
sicut et ceteris; Omnibus enim
virtutibus inordinatum quaeque
necessaria est subiacere. & non
secundum traditionem quam
acceperunt a nobis; Et in
hoc se bellos eos quodammodo
& contemptos se notat.
qui traditionem quam ac-
ceperunt ab eo tenere con-
temnunt. Nec imitari
uelint id quod magistrum
non solum uerbo docuisse
meminerint. sed & in opere
se nouerint profecisse; Ipsi
enim scitis. quae eadem dum
oposteat imitari nos. im-
manem cumulum se pre-
hensionis exaggerat. cum
hoc eos adserit non obser-
uasse. quod & memorie eo-
rum inheret. & eadem in
dum. non solum uerbo in-
struente didicerint. sed
& in eorum exemplo operum
prouocante susceperint.
Quia non inquit illi sumus in-
uos. cum se uult inquit illi
inter eos non fuisse. per o-
peris exercitium compro-
basse. eos qui operari nolunt.

Abundantia notat otiositatis uitio
inquit & os semper existere.
neque panem gratis menden-
cauimus ab aliquo; Per singu-
las uerba in sepe rationis. au-
xerunt fecit doctor gentium.
predicator euangelii dicit
se non gratis panem ab ali-
quo menducasse. qui nouit
dominum precepisse. ut qui eu-
angelium denuntiandi de
euangelio uiuunt; & rursum
dignus se. operari uisus; Cum
utique non gratis qui eu-
gelium predicabat. tam su-
blime ac spirituale opus ex-
ercepsit. cibum sibi dominice
iussionis auctoritate pre-
sumeret. Quid nos fecerim.
quibus non solum nullae pre-
dicatio uerbi commissae.
sed nec. Uel quidem nisi ani-
me nostrae solius cura mandata.
Quae fiducia otiosis manibus.
gratis panem comedere
audebimus. quae uel electi-
onis euangelica sollicitu-
dine. & predicatione con-
strictus. sine opere manu
comedere non presumit.
Sed in leuore inquit & fati-

gatione nocte & die ope
rantes ne quem ur̄m gra
uacremus; ccd huc ccd ditte
menlcc succcstigationis
exaggerat; Non enim
simpliciter dixit. non come
dimus grecis pecnem ab
aliquo ur̄m.

Poterat enim uideri p̄s
prio otiosoq; sumptu ac
secundite pecunie. uel ali
orum licet non istorum con
lacione se amunerib; sus
tenlccus fuisse. sed in labo
re inquit & fccatigcctio
ne. nocte & die operan
tes. idest n̄ro opere sp̄ci
aliter sustentati; & hoc
inquit non pro nra uolun
tate pp̄d̄rcbcmus. n̄c
pro delctatione. ut re
quies & exercitium corpo
ris inuitcbat. sed ut n̄ cessi
tes & inopie uictus. non
sine ingenli fccatigcctio
corporis fccere compelle
beat; Non solum necnq;
p̄ totum diei spectum. sed
& icem nolitis. quod qui di
corporis uidetur indultū.
hoc opus manuum. progre

sollitudine indefinenter
aufgebcom;

N& tamen se solum tedi
ter inter eos conuer
sctum fuisse testatur.
Nefor te non m̄cgncc.
n̄c genercdis uideretur
h̄c formcc si ipsius tccn
tum trccderetur exem
plo. sed & icem om̄s quid
s̄c cum ccd ministerium
euuangelii deputati. idest
siluenum & timotheum.
qui h̄c & eccl̄dem cum eo
scribunt. ccdserit simili ope
re laborasse; Ideo & icem
quod dicit. ne que ur̄m gra
uacremus. uel secundic̄ eis
incutit m̄cgnccm; Si enim
ille qui euuangelium prae
dicabat. signis illud uir
tutib; q; cōmendans. ne gra
uacrd̄ quem picem gratis
pecnem m̄cnducare non
audet. quomodo illi non est
menl se greuacrd̄. qui
cotidie eum otiosi uccan
tesque p̄ccesumunt;

Non quacsi non h̄c bueri
mus potestatem. sed ut
nos m̄c ipsos formcc̄ de

semus uobis admittandū
nos; p̄condit causā cū tan-
tum sibi leeboris indixerit;
ut inquit formam decem
uobis admittandum nos.
Uti forte doctrinam uer-
borum auribus; uis frequen-
ter ingestam obliuioni
traheret. Saltem con-
uersionis exemplū sub o-
culorum fide uobis tradi-
te memoriter retinere-
tis. Hecut leuis eorum in hoc
seprehensio cum dicit se
nulla alia quam exempli
gratiae laborem hunc & fa-
tigationem die nocte q;
corporis exegisse. Et eos ni-
hilominus erudiri nolle pro-
pter quos ipse necessitate
non habens tunc sibi
fationis indixerit;
Et quidem inquit cum ha-
beremus potestatem. &
paterent nobis facultate
tes omnium uerū atq;
substantiā. & utendū
dñi nri nossem me habere
pmissum. Non sum tamen
usus hęc potestate. ne quod
ame bene a licito fieri. ali.

is otii noxiū preberet exem-
plum; Et idcirco euangeliū
predicans. meis manibus atq;
opere meo sustenari. Ut
uobis quoq; uolentibus per uir-
tutis incedere uiam p̄fecti-
onis aperirem. & conuersionis
formam meo leebore
XI. preberem;

Sed ne forte tectus operis.
& erudire eos uolens exem-
plis minime illos & icon pre-
ceptorum monitis instrux-
isse uideretur. Nam & cum
essemus inquit apud uos hoc
denuntiabam uobis. quō si quis
non uult operari. nec man-
ducet. Adhuc illorum desidia
qui scientes eum ut magister
bonum doctrine gratiae &
institutionis optentis uis
manibus operatum imitari
contemnant. & diligentia
an cautelaq; suam exagge-
rat. dicens non tantum se
hoc illis exemplo tradidisse
presentem. sed & licet uerbis
iugiter predicasse. Ut si quis
scilicet non uult operari. nec
XII. mēducet.

Noniam doctoris uel medici

utitur cedeos consilio. sed dis
 strictione in eos iudiciariae
 pronuntiationis inuehit.
 Et apostolica potestate re
 sumptae uelut & tribunali
 in contemptores sententia
 dicit. Ille nempe potestate
 qua cum in lesimatione sen
 tentiae ad corinthios. ad nos si
 bicogitauerit datam. Cum eos
 in delicto positos premonere
 & ut eorum adueniunt suu
 semel ipsos corrigere festi
 narent. Itaque praecipiens ro
 go uos ne praesens compellat
 audere in quos decem potesta
 te ille. que dicitur esse. mihi in
 uobis. Et iterum. si enim uo
 luerit aliqui de gloria de po
 testate. que com dedit mihi dñs
 in edificatione & non in dis
 tructione ur̄a. non erubescam.
 Ille inquam potestate
 pronuntiat. si quis non uult
 operari. ne comendat. Non
 gladio castrici eos addicens.
 sed auctoritate sc̄i sp̄s huius
 uite eis inler dicens substan
 tiam. Ut si forte poenam fu
 ture mortis minime cogitauerit.
 adhuc uellunt amore otu

et si forte conlumaces. Secl
 tem necessitate naturali
 constricti. & in bla praesentis
 in letur. seclur corice p̄bcep
 tae suscipere cogant.
XIII. Postea enim itaq; rigos
 euangelice distinctionis
 nunc causam exponit. cur haec
 uniuersae promiserit. Audiui
 mus enim inler uos quos decem
 ambulare in quibus. nihil o
 perantes. sed curiose agentes.
 Nusquam eos qui dedit esse
 operi nolunt. uno tantum
 morbo corruptos pronun
 tiare conlentus. In priore
 namq; epistola. in ordina
 tos eos appellat. ne scdm
 traditionem ambulare
 quam acceperunt ab eo. In
 quibus & licet esse dicit.
 & gratis panem meum ducate.
 rursus hic audimus inquit
 quos decem inler uos ambula
 re in quibus. Et subiungit sal
 tem scdm languagem. qui in
 quibus & uolunt huius. e. recedite.
 nihil inquit operantes. Ter
 tium quoq; morbum. qui ex
 isto. uelut quidam ramus. cu
 lus orit. sed curiose agentes.

Itaque: fomite uiciorum tanto
 rum: congruam nunc em
 dationem conferre festi
 nat. Et ille apostolica qua
 usur fuerat pcculo anle. de
 positae potestote. iterum
 aduiscera pupatris: uel de
 menlis se uelut fr. & ur medi
 ci. Et uelut filius susceptus q;
 suis. consilio seclubri infest
 remedice sanitatis dicens;
 his cu quiet modis un. & dñon
 ticomus. & lob seceramus in
 dño ihu: ut cum silenio ope
 re conles pccnem suam mcon
 ducent; Causas tanlorum
 ulcerum. que dercedice oti
 ositate emer gunt. und o
 perationis seclutecori pre
 cepto curant: ut pestissi
 mus medicorum. Celeras
 quoq; uelutudines medice eo
 dem ceptre pullulentes sci
 ent protinus & extinguendis
 originemorbi principeclis

& emptae;

Nihilominus tamen ut per
 spicccis simus ac prouidus
 medicus non solum in firmo
 tum cupit mederi uulne h;
 sed & licem seonit. quib; eorum.

possit per p & uce sospitees cu
 stodiri. Similiter congru
 tice preceptae commendeet
 dicens; uoscu nolite deficere
 benefaccientes. Quinos. id est
 uices nreos seateenles. & em
 plecuobis. & recditae operis
 imitatione compl & is. Xene
 quequam eorum desidiam
 inesticonq; seatecomini; noli
 te deficere benefaccientes.
 Id est humccnitate uiam
 ergce eos si forte negliget
 obseruare. que diximus si
 militer in pestite. ut casti
 gteuit illos qui erant in fir
 mi neotio dissoluti in que
 tudini & curiositate opera
 decerent. Itce hos qui seoni sunt
 premon & ut humanitate
 que com bonis ac melis imper
 tire dñi precepto iubemur.
 si forte quidecom preau ad
 seonam doctrinam conuer
 tinoluerint non cebscideant
 ab eis. sed benefaccere & foue
 re eos. tam consolationis
 & correptionis sermone.
 quam beneficiis solitis & hu

manitate n desinanz;
Rustum tamen ne forte

hec lenitate prouocati qui
 da. praeceptis ei obediunt con
 tenant. in tunc miscet apostoli
 ca severitate; Quod si quis non o
 boedit uerbo nro per epistola.
 hunc notate. & nolite comi
 sceri cum illo. ut confundatur;
 Donec q; eos prouententia sui.
 & utilitate comuni. quid
 postea obseruare. quae q;
 cautione. apostolica manda
 ta custodiant. & subiungit con
 festim patris indulgentissi
 mi lenitate. Et ut filios su
 os. quae erga praedictos pax
 tate fraternitatis affectu
 debent. & in eo. similiter
 docet. & nolite quae si mimi
 cum existimare. sed comi
 te ut fratres; Seueritate iu
 dicioris. patet. haec in tunc miscu
 it pibet. & lenitate apost
 tolico rigore placam. clem
 tim con subudine temperauit;
 Haec notari iubet. & qui o
 boedit suis praeceptis con
 tepsit. & cum illo non comisce
 ri. Et tunc haec fieri in odium
 tio praecepit. sed fraternitas dilex
 tionis. & eorum emendationis in
 turtu; nolite inquit comi

sceri cum illo. ut confundat.
 Ut qui non e. meis praeceptis
 mitibus emendatus. saltu
 publica omnium uerum segre
 gatione confusus. ad trani
 tem salutis incipiat aliqui
 dor dioceri;
 In epistola quoque ad ephesi
 os. de hoc opere praecepit di
 cens; qui fur abatur. iam non
 fur erit; Nec gis cum labor &
 opere condomanibus suis quod
 bonum e. ut habeat unde tri
 buat necessitate patienti
 bus; In actibus & sic in apostolo
 haec eadem non solum docuisse
 eum. sed & sic in opere pfectisse
 similiter inuenimus; Nam cum
 uenisset corinthum. alibi se
 manere non paruit. nisi copula
 quila & priscilla. eo quod eide
 astis essent opifices. quae ipse
 erat solitus exercere; Itaque
 enim haec. post haec paulus e
 gressus ab athenis uenit corin
 thum. & in ueniens quendam iu
 dum nomine aquila. ponticu
 genese. & priscilla uxorem
 ei. accessit ad eos. eo quod eius
 de essent astis. & in uenibat
 cum eis & operabatur;

AD EPHESIOS

71

erat enim scena factorie artis;
Quoniam procedens ^{ph} mil & p & d &
 inde mittens effesum con
 uocansq; ccd se p r es bsteros
^{ph} effesiorum & desicce & dant
 eis p r a d c e p t a quem ccd
 modum regere & desicce
 di se c b s e n t e d e b e r e n t . a t t ;
 argen t u & c c u r u nullius
 concupiui . ipsi scitis qm ccd
 ecc quccem hi opus erant
 & his qui m d e u m s u n t . m i n i s t
 r a c c u e r u n t m e c n u s i s t a e ;
 omnia ostendi uobis . quia
 sic laborantes oportet sus
 cipere infirmos . a c m e m i n i s
 se u e r b i d n i i h u . q m i p s e d i x i t ;
 B e c t i u s e s t m e c g i s d e c r e q u c c
 accipere ; G r a u e n o b i s s u p
 conuersationis reliquid
 ex b n p l u m . c u m s e n o n s o l u
 id o p e r a t u m e e t e s t o t u r ;
 q u o d n d e s s i t e t t p s u i t a n t u
 modo corporis expedir &
 sed d i c c q u o d u s i b . e o r u q u i s e
 cum erant possit sufficere ;
 his uidelicet qui cotidie ne
 cessariis ministeris occupa
 ti nequaquam sibi pccare si
 militer uictum suis manib;
 occurrere debent ; & sicut ccd

the yselonicenses operatus
 dixit . utilis forma dicitur & ad
 mittendum eum . & hic tale

quid inlulit dicens ;
Omnia ostendi uobis . quia
 sic laborantes oportet susci
 pere infirmos . scilicet uel
 mente uel corpore . id est
 ut nro potius labore sumpt
 ptu operis sudore questito
 non de abundantie cumulo
 seu reposita p d e c u n i a s e d n e
 dealienca quidem largite
 te a c s u b s t a n t i a e e o s r e f i c e r e
 festinemus ; et hoc ipsum dñi
 dicit e e m e c n d e c t u m . q m i p
 se inquit dixit . id est dñs ihu ;
 B e c t i u s e s t m e c g i s d e c r e q u c c
 accipere ; h c c d e s t i m p e r a
 e n t i s B e c t i o r l a r g i t a t e s
 qucc accipiuntis penurie
 qucc non de p d e c u n i a p i n f i
 delitate uel diffidentia
 r e s e r u a t e c c . n d e d e c o n d i t i s
 c u c r i t i c e t h e s a u r i s i m p o
 ditur . Sed qucc de fructu
 operis proprii . & pio sudore
 p f e s t u r ; & i d e i r c o b e c t i u s e s t
 m e c g i s d e c r e q u c c a c c i p e r e
 qucc cum illius qui accipit
 hic qui tribuit habere pau

pestrocō. nihilominus lēbo.
 ppprio. non solū suē necessi
 tati sufficiētiā. uey & hā qd
 tribuat indigenū. picc sol.
 licitudine pccayē festinat.
 duplici gratia dēcoratus.
 qd & p fēctā nuditatē xpī.
 uniuersarū rerū succorū ab
 ictione possideat. & muni
 ficentia diuitis. lēbo fē suo
 exhibeat & effectū. Hic qui
 dem honorē cōs dñm desuis
 iustis lēborib; & delibans
 ei defructib; iustitē sue. Il
 le uero. otiosus pōre & inest
 ā resolutus. indignū se & licē
 cibo pccnis apostoli probat
 sententia. contra eī scilicet
 in lēdictū. otiosus & non si
 nerecōtu pccati conluma
 ciaque p̄sumens;
 Jouim' fratre. cuius & licē no
 m̄ sic complius aliquid & hoc
 instructionis accederet p
 dexerit. Quicū in coenobio
 mortore t. eūq; nēcessitatē
 coactē & ut statutū ope
 r̄ pensū cōtidie oecōnomo
 traderet. ne in maiore ope
 ris modū alicuius propensi
 us lēborans tēderet.

ut confunderet & exemplo.
 Cū in coenobio quēpicē frūm
 uidisset ingressū. qui ardōse
 fidei uell & aliquid amplius
 operis consignare. sic con
 destinā eū p̄ successione; re
 uocare ab huiusmodi inten
 tione minime potuisset.
 Consiliis p̄cauis ac susurrati
 onib; ad transmigrandū
 & inde p̄ succedebat. & quod
 fecilius asportaret. Sequo
 q; iā olim multis & cecis
 offensū constringebat uelle
 discedere. si solatiū in hys
 ut comitis sepperisset. Cūq;
 & ad consensum occultis ob
 tractationib; monasterii
 pellisset. condicens ei horā
 qua de monasterio deberet
 & se. ut locū quo se p̄reubi
 ent & p̄taret. illoq; iēc p̄
 discessus sui uesecundicē. n̄
 audente ad monasteriū de
 quo au fugerat ulterius ad
 gregeri. in lē fugge et in coe
 nobio fēsi debet; Hoc unū
 & exemplū. de istiusmodi ge
 nēte hominū. p̄ncipiū cau
 tione posuisse sufficiat. qd
 pateat euidentius. quā uia

in cetera otiositate; secundum scrib-
pturam sententiam in monachi
mente peccaturia; ut que ad
modum corruptam partem moxer bo-
XXI nos conspiciamus mala;
Quod otiositate surtiu. & licet se-
pienlis simi scilicet omni. euiden-
tissime notat in multis. ite-
dicent; Quis sciat otium seple-
bitur peccate. ut uisibilis si-
licet ut inuisibilis. quicquid esse
e. otiosum queq;. & diu sit surti-
is in uoluntate teneri. Et die-
na sepe existere a contemplati-
one domini. ut diu sit spiritus cele-
b; de quibus ^{beatus} apostolus. quicquid
in omnibus; inquit diu sit fac-
et ueritas in illo. in omni uerbo.
& in omni scientia; De hac autem
otiosi peccate. alibi quoque
ite scribitur; & ueritas & ueritas con-
scis se & peccate. omnis son-
culosus; sine dubio enim non me-
sebit illo in corruptionis uer-
tate in otio. de quo apos-
tolus precepit; Induite uos
dominum ihesum christum; Et ite; in-
dute lorica iustitie & carita-
tis; & de quo & licet dominus cetera hie-
rusalem loquitur per prophetam;
Exsurge & surge hierusalem.

induite uestimenta glorie tue
Quisq; sono otium ut a ceteris super-
tuis in industria & labore. sed in
estie phinis operiri maluere
quos abscedens de pfecta plen-
tudine & conspice scripturam
Non uestim tu glorie nec deco-
ris; sed ignominiosum & excusatio-
nis uelam. sue coaptat. signa uer-
Solent enim hi qui hac segnitia
dissoluti. nolentes operem huius
sustentent. quod apostolus inde
sinent exercuit. ut nobis exerce-
se precepit. quibus; dicitur testi-
monium scripturarum. quibus; quod
dicitur in estie sue uelam imponit.
dicentes scri- tu esse. Operam-
ni non cibum qui perit. sed qui p-
manet & uita & uita; & in scis;
e. ut faciat uoluntate patris
mei; Sed hie testimonium phini
quod dicitur de solida euangelice.
lectionis plenitudine. & ad
hoc ad suum ut cetera tegant pot-
us ignominiam otiositate. ac ue-
seundie nre. quicquid ut ale fecer-
ant. & cetera in nos ille pre-
tiosum ueste pfecte qui in futu-
quam in pueribus mulier illa sa-
piens; que fortitudine & dicitur
se induit. uel sibi ut uis suo

fecisse describit; De qua & licet
 consequent inferat; fortitudo
 me & de coe induta e. & l. & c.
 tace. in dieb; nouissimis; De
 hec in est iem morbo. ruytus. i
 dem salomon ita comemorat;
 uenihil operanliu strater
 spinis; Id est illis ac similib; ui
 tuisque apostolus in superioy
 b; de otio pullulayse prefatus
 e. & iteru; in desideriu. e. omnis
 otiosus; De quib; apostolus co
 memorat dicens; & nullius
 aliquid desiderat; & c. d. h. e.
 mu; multa enim mala docurr
 otiositate; Que euidem apof
 stolus in his que supra expo
 sum. enumerau dicens; nih
 hil operentur; sed curiose agn
 tes; Huicq; uitio subiunxit
 aliud; & opera d. b. ut quib; li
 sitis; & deinde; ut ura nego
 tia agatis; & ut honeste am
 bulat; & c. eos qui foris. & nul
 lius aliquid desiderat; Quos
 & licet inordinatos ac rebeller
 notat; ab his studiosos quos
 q; segregari p. b. c. p. ient; ut
 subtrahatis uos inquit ab
 amni fratre a bulante mor
 dinate. & h. sed m. traditio.

ne que acciperunt a nobis;
 His itaq; exemplis p. egyptu
 patres eruditi nullomodo
 otiosos esse monachos; ac pre
 cipue iuuenes sinunt; Astu
 cordis; & pro f. b. tum patien
 tię & humilitatis; sedulita
 te operis m. b. ientur; Et n. so
 lu anullo quicquid ad usum
 etis sui accipere patiuntur;
 sed & licet de laborib; suis n. th
 tu supuenienter; ac p. e. g. y
 nos f. b. ciunt f. v. uerū & licet
 plo calybie; que sterilitate
 ac fame laborant; N. b. non
 & licet p. ciurcotes; his qui qua
 loye carcerū conlabescunt;
 immanē confeyentes diri
 gun; & alimonie uictusq; sub
 stentiam de fructu manuu
 suay; & rationabile ac uerū sa
 crificiū d. n. o. t. c. d. i. oblatione
 se offerre credentes;
 Hinc e. quod in his regionib; nul
 lecuidem monastericū th
 tate frūm celebritate fun
 dacta; quicquid operū suoru
 facultatib; fulciunt; ut por
 sint in eis iugit p. durare; Et
 si eis subpeditate quo quomo
 do ualeat sufficiencia uictus;

altesur laceritate. uoluptate
trem otii & puagatio cordis. di
utiuseos in loco pseuerate non
patit; Unde h. e. apud egyptu
ptu ab conliquis patrib; scā sen
tenlice operantē monachū
daemone uno pulseri. otio
sū ubi. innumens spiritib;

de uicestarij

Quē de deniq; abba paulus p
batissim; paty; cū in hestmo
uastiose consistens que possi
non uncupat. palmay fructi
b; & hosto modico. securus ha
beret. Sufficiētē alimonie
sue uictusq; substantiā. nē
possit aliquid aliud unde sur
tenlare ē operis exercere.
eoq; ab oppidis; hēc b; tēbili
trē. septē m; sionib; ut eo a
plius desest illius sep; cret
habratio. Plusq; sep; leret
p; mercede. ut tūse quāua
lēte possit p; b; u opens desu
docti. collētis palmay foliis.
cotidianū pensū. uelut sem
de sustentandus. asem & ipso
iugit; exigebat; Cumq; opese
totius anni. antrū ei fuiset
implētū. idq; sollicitacura
labauerat. annis singulis ig

ne subposito con ctemabat.
In lūcū p; b; ens sine opete m; h
ū. nē in loco posse monachū
p; durate. nē ad p; f; b; tionis
m; aliquando ē scēn dese. Ut
cū hoc fieri nequaquā nē scēn
tas uictus & exiger & p; solapū
gatione cordis. & cogitatione
soliditate. ac pseuerantice cel
le. ut ccedie ipsius daemone.
uictorie & sep; ugnatione
perficere &.

Cū incipiens in hestmo comora
h; abba mōsi omniū scōrū sū
mo. dixisse me egyptudine a
cedie hestmo die grauisime
fuisse confectū. Nē ab eoc po
tuisse aliter liberari. nisi ad cel
batē paulū p; tin; cucurrisse.
Ille n; te ait ab eoc liberasti. sed
magis eite dediticiū ac subdi
tū p; b; uisti; Grauius enī ut
desestote te ac fugitiuū de
incepradū sarius impugnabit
quē de consp; b; tu superatum.
p; tin; au fugisse consp; b; it. nisi
dē & lē s; cōmissa congressio
ne. n; desestione celle. ut sōi
tos pore. ingruentis estusei
ad horā eucporate malub; y
sed tollerantice potius &

71
conflictu didiceris trium
phicare; Unde experimēto
probocotum ē acedie impug
nationem non declinādo
fugiendam sed resistendo
superandam;

EXĪ DE SPY ACIDIAE. V̄B. X̄.

INCIPIT DE SPIRITU CE
NO DOXIAE. LIBER UN
DECIMUS: